

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

А. В. РОМАНОВСЬКА, студентка групи ЕПМГ – 2013- 1 Пр

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Житлово-комунальне господарство України – одна з найбільших галузей економіки країни, яка має великий вплив на щоденне життя кожної людини та на ситуацію в країні загалом. Вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності регіону стоїть в числі першочергових завдань і потребує суттєвого реформування [4, с. 47].

Основною проблемою є державне регулювання такої важливої сфери, як житлово-комунальне господарство. Проблема забезпечення ефективного функціонування і визначення перспективних напрямів розвитку житлово-комунального господарства України та підприємств галузі завжди була, є і залишатиметься одним з найважливіших та найскладніших питань, що перебуває в центрі уваги науковців, владних структур, громадських організацій, засобів масової інформації, населення, що обумовлене особливим значенням сфери життєзабезпечення для економічного та соціального розвитку країни, її міст і регіонів.

На сьогоднішній день Україна не має законодавчо встановлених стандартів якості житлово-комунальних послуг, і тому держава не може на відповідному рівні врегулювати відносини між постачальниками та споживачем. Навіть саме поняття «якості житлових послуг» не визначено в жодному із законодавчих актів з реформування ЖКГ. Це питання є одним із найактуальніших у контексті реформування ЖКГ, бо як можна визначити якість житлових послуг, проконтролювати її, а відповідно і заплатити за надані послуги, якщо не відомо, що саме означає поняття «якісні житлові послуги» [5, с. 77].

Раціональне державне регулювання ставить за мету не протистояння механізму ринкового регулювання й не підміну його, а свідоме виконання регулюючого потенціалу, надання ринковим регуляторам цілеспрямованого характеру, що сприяє досягненню поставлених державою цілей і пріоритетів з найменшими економічними та соціальними витратами [3, с. 215].

Державний контроль за дотриманням суб'єктами у сфері житлово-комунального господарства законодавства, стандартів, нормативів, норм, порядків і правил стосовно утримання, обслуговування, експлуатації систем водо-, теплопостачання, водовідведення, газопостачання та іншого інженерного обладнання багатоквартирних житлових будинків, утримання, обслуговування і використання житлового фонду, кількості та якості житлово-комунальних послуг, формування цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, а також у сфері благоустрою населених пунктів та галузі поховання здійснює Державна житлово-комунальна інспекція (Держжитлокомунінспекція).

Органом державного регулювання у сфері комунальних послуг є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг — державний колегіальний орган. Завдання Комісії — регулювання та ліцензування діяльності у сфері генерації, транспортування та постачання тепла, а також централізованого водопостачання та водовідведення [1].

На сьогодні житлово-комунальне господарство залишається однією із самих слабких ланок як в економіці, так і в управлінні України, і є одним з основних середовищ соціальної напруги. Головна причина полягає в тому, що галузь безнадійно відстала у впровадженні ринкових відносин та в оновленні основних фондів і технологій. У ній дотепер переважають державні і комунальні підприємства, що монополізували надання послуг [6, с. 10].

Таким чином, ситуацію, що склалася в сфері ЖКГ, можна пояснити недосконалістю системи державного регулювання. Удосконалення такої системи повинно бути спрямоване на те, щоб увімкнути дію саморегулюючих механізмів ринку, де існує конкуренція, забезпечити баланс між послугами й цінами, сприяти зниженню витрат [7, с. 247].

Одним із визначальних завдань центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування має стати забезпечення комплексного виконання програми реформування ЖКГ. Інструментом рішення нагальних і гострих проблем повинні стати: система цільових програм, інвестиційний менеджмент та нові механізми управління. Залучення державно-приватного партнерства до процесів реформування житлово-комунального господарства є одним із механізмів залучення інвестицій для технічного переоснащення об'єктів шляхом передачі підприємств в концесію. Механізм передачі в концесію або оренду регулюється Законом України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів у сферах, теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності» [2].

Впровадження державно-приватного партнерства на об'єктах житлово-комунального господарства дає змогу не тільки заощадити кошти на реконструкцію та модернізацію об'єктів житлово-комунального господарства, а як наслідок значно зменшити споживання та вартість ресурсів, що в умовах дефіциту бюджетних коштів є дуже важливим. В свою чергу модернізація об'єктів дає змогу значно поліпшити якість послуг, що надаються.

Список використаних джерел

1. Про житлово-комунальні послуги: закон України від 24.06.2004 [Електронний ресурс]– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1875-15>
2. Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності: закон України від 21.10.2010 [Електронний ресурс]
Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2624-17/ed20101021>
3. Стельмахук А. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / А. М. Стельмахук. – Тернопіль : ТАНГ, 2000. – 315 с.

4. Штефан С. І. Пріоритетні напрями реалізації регіональної політики реформування ЖКГ// Проблеми та перспективи розвитку державно-приватного партнерства у галузі житлово-комунального господарства: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (1-28 лютого 2015 року) / Харків – ХНУМГ ім. О. М. Бекетова – 2015. – С. 47.

5. Телятник С. В. Поняття і сутність послуг у житлово-комунальному господарстві// Проблеми та перспективи розвитку державно-приватного партнерства у галузі житлово-комунального господарства: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (1-28 лютого 2015 року) / ХАРКІВ – ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. – 2015. – С. 77.

6. Панасенко І. О. Житлово-комунальне господарство як об'єкт державного регулювання// Державне регулювання процесів економічного і соціального розвитку/ Харків – ХРІДУ НАДУ – 2013. – С. 11.

7. Димченко О. В. Житлово-комунальне господарство в реформаційному процесі: аналіз, проектування, управління : монографія / О. В. Димченко. – Харків : ХНАМГ, 2009. – 356 с.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

К. А. СТУС, *студентка групи МОЗН 2015*

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

В Україні система державного регулювання розвивається під впливом наслідків адміністративно-господарської системи управління часів Радянського Союзу. Недостатня увага до забезпечення ефективного державного регулювання розвитку житлово-комунального комплексу може призвести до негативних соціальних наслідків для здоров'я та життя громадян України. Проблема реформування житлово-комунального комплексу, з якою пов'язують його інноваційний розвиток, залишається невирішеною. Усі спроби вирішити її традиційними методами закінчуються безрезультатно.

Умови світової фінансової кризи, глобалізація бізнес-процесів вимагають розробки й обґрунтування напрямів удосконалення механізмів державного регулювання розвитку ЖКК на основі демонополізації, конкурентоспроможності, публічно-приватного партнерства, максимальної економії паливно-енергетичних, матеріальних і трудових ресурсів та нових систем управління як підприємствами, так і галуззю в цілому.

Законом «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилых приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил.

Так, житлово-комунальні послуги можна класифікувати за:

- 1) функціональним призначенням;
- 2) порядком затвердження цін/тарифів.